

Dimecres de Cendra

Text de l'Evangelí (Mt 6,1-6.16-18): En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Mireu de no practicar la vostra justícia davant els altres, per a ser vistos d'ells, altrament no us guanyeu cap recompensa davant el vostre Pare, el que està en els cels. Per això, quan facis almoïna, no toquis la trompeta davant teu, com fan els hipòcrites a les sinagogues i als carrers a fi de ser honrats per la gent. En veritat us dic: ja han rebut la seva recompensa.

Però tu, quan facis almoïna, que no sàpiga la teva mà esquerra el que fa la dreta, perquè la teva almoïna quedi en el secret; i el teu Pare, que veu en el secret, t'ho recompensarà.

I quan pregueu, no sigueu com els hipòcrites, que els agrada de pregar estant drets a les sinagogues i a les cantonades de les places, per fer-se veure de la gent. En veritat us ho dic: ja han rebut la recompensa. Tu, en canvi, quan preguis, entra en la teva cambra, tanca la porta i prega el teu Pare, que està en el secret; i el teu Pare, que veu en el secret, t'ho recompensarà. I quan pregueu, no vulgueu parlar molt, com els gentils, que pensen que seran escoltats per les seves moltes paraules. No us hi assembleu, doncs, perquè sap prou bé el vostre Pare de què teniu necessitat abans que vosaltres li ho demaneu.

Quan dejuneu, no feu un posat trist com els hipòcrites: es desfiguren la cara, perquè la gent vegi que dejunen. En veritat us dic: ja han rebut la recompensa. Però tu, quan dejunis, perfuma't el cap i renta't la cara, perquè els altres no vegin que dejunes, sinó el teu Pare, que està en el secret; i el teu Pare, que veu en el secret, t'ho recompensarà».

«Mireu de no practicar la vostra justícia davant els altres, per a ser vistos d'ells»

Pbro. D. Luis A. GALA Rodríguez
(Campeche, Mèxic)

Avui comencem el nostre itinerari envers la Pasqua, i l'Evangelí ens recorda els deures fonamentals del cristià, no solament com a preparació cap a un temps litúrgic, sinó com a preparatiu envers la Pasqua Eterna: «Mireu de no practicar la vostra justícia davant els altres, per a ser vistos d'ells, altrament no us guanyeu cap recompensa davant el vostre Pare, el que està en els cels» (Mt 6,1). La justícia de la que parla Jesús consisteix a viure conforme als principis evangèlics, sense oblidar que «si la vostra justícia no sobrepassa la dels escribes i fariseus, no entrareu al regne del cels» (Mt 5,20).

La justícia ens mena a l'amor, palesat en l'almoïna i en les obres de misericòrdia: «Quan facis almoïna (...) que no sàpiga la teva mà esquerra el que fa la dreta» (Mt 6,2-3). No és que haguem d'ocultar les bones obres, sinó que hom no ha de pensar en la lloança humana en fer-les, ni pretendre cap altra bé. En altres paraules, haig de donar almoïna de tal manera que ni tan sols jo tingui la sensació d'estar fent una cosa bona que mereixi una recompensa de part de Déu i l'elogi de part dels homes.

Benet XVI insistia en què socórrer els necessitats és un deure de justícia, fins i tot abans que un acte de caritat: «La caritat va més enllà de la justícia (...), però mai manca de justícia, la qual porta a donar a l'altre el que és "seu", allò que li pertoca en virtut del seu ésser i del seu obrar». No hem d'oblidar que no som pas propietaris absoluts dels bens que posseïm, sinó administradors. El Crist ens ha ensenyat que l'autèntica caritat és aquella que no es limita a "donar" almoïna, sinó aquella que duu a "donar-se" un mateix, a oferir-se a Déu com a culte espiritual (cf. Rm 12,1). Aquest seria el veritable gest de justícia i caritat cristiana, «i el teu Pare, que veu en el secret, t'ho recompensarà» (Mt 6,4).

Pensaments per a l'Evangelí d'avui

•

«En aquests dies, cal posar especial sol·licitud i devoció a complir aquelles coses que els cristians han de realitzar en tot temps: així viurem, en sants dejunis, aquesta Quaresma d'institució apostòlica» (Sant Lleó el Gran)

•

«Sabem que aquest món cada vegada més artificial ens fa viure en una cultura del “fer”, d'allò “útil”, on sense adonar-nos-en excloem Déu del nostre horitzó. La Quaresma ens crida a “espavilar-nos”, a recordar que no som Déu» (Francesc)

•

«La Llei Nova practica els actes de la religió: l'almoïna, la pregària i el dejuni. I els ordena al ‘Pare que veu en el secret’, contra el desig de ‘fer-se veure de la gent’» (Catecisme de l'Església Catòlica, nº 1.969)

Altres comentaris

«Mireu de no practicar la vostra justícia davant els altres, per a ser vistos d'ells»

Mn. Manel VALLS i Serra
(Barcelona, Espanya)

Avui iniciem la Quaresma: «Ara és el dia de la salvació» (2Co 6,2). La imposició de la cendra —que hauríem de poder rebre— és acompanyada per una d'aquestes dues fórmules. L'antiga: «Recorda't, home, que ets pols, i que a la pols retornaràs»; i la que ha introduït la litúrgia renovada del Concili: «Convertiu-vos i creieu en l'Evangelí». Ambdues fórmules són una invitació a esguardar de manera diversa —normalment tan superficial— la nostra vida. El papa sant Climent I ens recorda que «el Senyor vol que tots els qui estima es converteixin».

A l'Evangelí, Jesús demana de practicar l'almoïna, el dejuni i la pregària allunyats de tota hipocresia: «No toquis la trompeta davant teu» (Mt 6,2). Els hipòcrites, fortament denunciats per Jesucrist, es caracteritzen per la falsedat del seu cor. Jesús avui, però, adverteix no només de la hipocresia subjectiva sinó també de l'objectiva: complir, fins i tot de bona fe, tot el que mana la Llei de Déu i l'Escriptura Santa, però realitzant-ho de manera que resti en la mera pràctica exterior, sense la corresponent conversió interior.

Aleshores, l'almoïna —reduïda a “propina”— deixa de ser un acte fraternal i es redueix a gest tranquil·litzador que no canvia la mirada sobre el germà ni fa sentir la caritat de prestar-li l'atenció que es mereix. El dejuni, d'altra banda, resta limitat a compliment formal, que ja no recorda en cap moment la necessitat de moderar el nostre consumisme compulsiu ni la necessitat que tenim de ser curats de la “bulímia espiritual”. Finalment, la pregària —reduïda a estèril monòleg— no esdevé autèntica obertura espiritual, col·loqui íntim amb el Pare i escolta atenta de l'Evangeli del Fill.

La religió dels hipòcrites és una religió trista, legalista, moralista, d'una gran estretor d'esperit. Per contra, la Quaresma cristiana és la invitació que cada any ens fa l'Església a un aprofundiment interior, a una conversió exigent, a una penitència humil, per tal que, bo i donant els fruits pertinents que el Senyor espera de nosaltres, visquem amb la màxima plenitud l'alegria i el goig espiritual de la Pasqua.